

Nr 440.

Godkänd av första kammaren den 28 juni 1946.

Godkänd av andra kammaren den 28 juni 1946.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1946/47 till teckning av ytterligare aktier i Svenska skifferoljeaktiebolaget.

(Statsutskottets utlåtande nr 216.)

Till Konungen.

I propositionen nr 304 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 24 maj 1946, föreslagit riksdagen att till Teckning av ytterligare aktier i Svenska skifferoljeaktiebolaget under kapitalbudgeten, fonden för statens aktier, för budgetåret 1946/47 anvisa ett investeringsanslag av 16 000 000 kronor.

Såsom i propositionen erinrats tillkommo Svenska skifferoljeaktiebolagets anläggningar vid Kvarntorp som ett led i landets försörjningsplaner för flytande bränsle. Staten har för ändamålet investerat betydande kapitalbelopp. Sedan numera oljeimporten kommit i gång och världsmarknadspriserna på oljeprodukter understiga bolagets framställningskostnader, har fråga uppkommit om bolagets fortsatta verksamhet.

Riksdagen är ense med departementschefen om att andra alternativ därvid icke föreligga än att antingen fortsätta oljedriften vid verket eller nedlägga densamma med bibehållande av anläggningarna i sådant skick, att driften vid behov kan omedelbart upptagas.

Enligt av bolagsstyrelsen uppgjorda kalkyler skulle den årliga driftförlusten, under förutsättning att ytterligare prisfall på oljeprodukterna icke komme att inträffa, belöpa till cirka 1 600 000 kronor eller, därest värdeminskningsskatt inberäknas, sammanlagt 3 600 000 kronor för år. Det har emellertid övervägts, huruvida icke genom vissa åtgärder den beräknade förlusten skulle kunna nedbringas eller helt elimineras. Sålunda har bolaget gjort gällande, att genom vissa föreslagna nyinvesteringar rörelsen efter en övergångsperiod av fem år skulle lämna ett årligt överskott till förräntning av och avskrivningar å icke blott anskaffningsvärdet för de nya anläggningarna utan även å det normala anskaffningsvärdet för de gamla anläggningarna. Enligt riksdagens mening kan det ifrågasättas, huruvida icke bolagsstyrelsen beträffande de ekonomiska förutsättningarna räknat väl optimistiskt och om vederbörlig hänsyn tagits till den mångfald obestämbara faktorer, som påverka kostnadsberäkningarna. Av bolagets kalkyler torde emellertid framgå att motiv förefinnas för ett fortsättande av driften vid Kvarntorpanläggningarna. Riksdagen har därför i valet mellan Törenämnda båda alternativ funnit sig böra stanna för Kungl. Maj:ts förslag. Vid detta sitt ställningstagande har riksdagen icke minst vägletts av hänsynen till anläggningarnas värde ur beredskapssynpunkt.

Riksdagen har alltså beslutat, att bolaget i enlighet med rekonstruktionsförslaget genom nyteckning av aktier skall tillföras såsom erforderligt ansett kapital av 16 miljoner kronor och att för nästa budgetår anvisas ett anslag av motsvarande belopp.

Riksdagen, som i annat sammanhang meddelat sitt beslut i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om nedläggande av oljedriften vid Kinne-Kleva, anser riktigt, att å driften därstädes uppkommande eventuellt underskott före den 8 december 1945 bör bestridas av Svenska skifferoljeaktiebolaget, då nämligen bolaget intill nämnda tidpunkt erhållit full täckning för sina direkta produktionskostnader.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till Teckning av ytterligare aktier i Svenska skifferoljeaktiebolaget för budgetåret 1946/47 under fonden för statens aktier anvisat ett investeringsanslag av 16 000 000 kronor.

Stockholm den 28 juni 1946.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 441.

Godkänd av första kammaren den 28 juni 1946.

Godkänd av andra kammaren den 28 juni 1946.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1946/47 till teckning av ytterligare aktier i aktiebolaget Ceaverken m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 217.)

Till Konungen.

I propositionen nr 303 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 24 maj 1946, framlagt förslag om anslag för budgetåret 1946/47 till teckning av ytterligare aktier i aktiebolaget Ceaverken m. m.

Såsom i ärendet framhållits ha statens intressen i aktiebolaget Ceaverkens hittillsvarande verksamhet varit helt och hållet dikterade av beredskapsskäl. I den nu föreliggande propositionen har till behandling upptagits spörsmålet om bolagets fortsatta verksamhet. Riksdagen är ense med departementschefen om att en utbyggnad av bolaget till full beredskapskapacitet icke nu bör ifrågakomma. Enligt riksdagens mening bör ställning härtill tagas i samband med liknande beredskapsfrågor i övrigt.

Vid sidan av ett omfattande experiment- och forskningsarbete har bolaget hittills uppnått ett betydande tillverkningsresultat, och dess produkter torde enligt uttalanden från fackmannahåll i stort sett kunna mäta sig med motsvarande utländska fabrikat. Det finnes alltså enligt riksdagens mening anledning till antagande, att bolaget har vissa förutsättningar att även under fria